

at man ved Valgordningen af 1920 opgav den Tilknytning mellem Valgkredsene og Folketinget, paa hvilken alle vore hidtidige Valgordninger havde hvilet. Men foruden denne Hovedindvending mod det nye System vil der kunne rejses, og er blevet rejst, ikke mindst fra Befolkningens Side, en Række Anker imod dette, hvis Beretigelse man efter min Mening maa erkende. Lad mig nævne det hele Systems store Indviklethed; det er i højeste Grad kompliceret; rundt om i Kredsene medfører det Resultater, som maa forekomme Befolkningen tilfældige, ja, faktisk i mange Tilfælde urimelige, og ved den trufne Ordning frembringes en Konkurrence mellem Kandidater, tilhørende det samme Parti indenfor Amtet, i Stedet for at Konkurrencen om Vælgernes Stemmer jo skulde foregaa mellem Partierne.

Disse Ulemper ved Ordningen har efter min Mening sin væsentlige Grund i dette, at Valgloven af 1920 bevarede de hidtidige Valgkredse som Opstillingskredse, medens Befolkningen opfatter dem som Valgkredse og derfor ikke er i Stand til at forstaa de Virkninger, som Amtsvalget paa denne Baggrund faar. Det er derfor naturligt, at Ministeriet i Tilknytning til de Overvejelser, der har fundet Sted i Valglovskommissionen, har undersøgt, om det var muligt at naa til en Tilbagevenden til Valg i Enkeltmandskredse samtidig med, at den ligelige Repræsentation for de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne i Overensstemmelse med Grundlovens § 32 tilvejebragtes.

Nu vil jeg om dette Arbejde sige, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at beskæftige sig med Udarbejdelse af Valglovsforslag; thi Forholdet er jo dette, at de Fordele, som den bestaaende Valglov frembyder — og saadanne er der naturligvis altid; det vilde ikke have været muligt at naa til den trufne Ordning, hvis den havde lutter Ulemper —, disse Fordele ønsker man ganske naturligt at bevare samtidig med, at man faar tilvejebragt de nye Fordele, som en Nyordning tilsigter, og det er ingenlunde altid givet, at dette er muligt. Nu har der paa Grundlag af den Viden, som man i alle interesserede Kredse i længere Tid har haft om, at et nyt Valglovsforslag vilde blive fremsat, været ført en offentlig Debat om de Principper, paa hvilke et saadant Forslag skulde bygges, og altsaa en Debat om de Principper, hvorpaa det her foreliggende Forslag hviler. Dette har foranlediget, at man har rejst Krav til en saadan Nyordning, som staar i et ubetinget Misfor-

hold til det, der er opnaaeligt, hvis man vil vende tilbage til det gamle prøvede Grundlag, Valg i Enkeltmandskredse.

Naar man f. Eks. hævder, at man samtidig med, at Enkeltmandskredsvalget gennemføres, skal bevare Vælgerens Ret til frit at stemme, paa hvilken af de af Partiet opstillede Kandidater han vil — saa er man kommet udenfor det rimelige, saa giver man kun Udtryk for, at man i Virkeligheden erstatter Indsigt i det foreliggende Emne med Ønsket om at hævde et Særstandpunkt. Eller naar man siger: vi skal tilbage til Valg i Enkeltmandskredse for at undgaa Konkurrence mellem Kandidaterne indenfor det samme Parti i Amtet, men vi skal dog bevare den Frihed for Vælgeren til at stemme, paa hvilken Kandidat han vil, som er Aarsagen til Konkurrencen mellem Kandidaterne indenfor samme Parti — saa er man efter min Opfattelse ude i det urimelige. Ogsaa i Spørgsmaalet om Tilvejebringelsen af en Valglov gælder det, at man ikke kan baade fylde Munden med Mel og blæse. Eller naar man hævder, at Konkurrencen af at vende tilbage til Valg i Enkeltmandskredse vil blive den, at i saadanne Kredse, hvor et Parti ikke har Ud-sigt til at faa sin Kandidat valgt, fordi Partiet ikke er stærkt nok til at opnaa en relativ Majoritet, vil Vælgerne enten undlade at stemme eller være tilbøjelige til at stemme paa en Kandidat tilhørende det Parti, som man bortset fra ens eget nærmest sympatiserer med, og naar man begrundet denne sin Betragtning paa Henvisningen til det Resultat, som vilde fremgaa ved en Undersøgelse af Afstemningen ved et tidligere Valg, og de Muligheder, som denne Afstemning frembyder i de enkelte Kredse — saa overser man ganske for det første, at det, som Vælgerne staar overfor paa Valgdagen, er ikke det gamle Valg, som holdtes for saa og saa mange Aar siden, men det er det nye, det er det ukendte, og den Stimulans, som skal bibringes ham, er netop den at lægge sin Stemme i Vægt-skaalen til Fremme af de Interesser, han har gjort til sine, altsaa til Støtte for det Parti, han tilhører. Og i alle Tilfælde, selv om det i en Kreds paa Forhaand er klart, at Vælgeren ikke kan vente sit eget Partis Kandidat valgt, fordi det er aabenbart, at Partiet i denne Kreds ikke er stærkt nok dertil, vil jeg dog hævde, at idet det ved Suppleringsystemet er indlysende, at selv om man ikke kan faa sin egen Kandidat valgt, kan man i alt Fald gøre, at der stilles større Krav til andre Partier, for at de kan faa deres